

Rammesætning for arbejdet med ny sundheds- og hospitalsplan

Januar 2019

Budgetaftale om sundheds- og hospitalsplan

Af budgetaftalen (2019-22) fremgår det, at sundheds- og hospitalsplanen skal:

- Danne grundlag for de nuværende præmisser for sundhedsvæsenet,
- Understøtte det sammenhængende sundhedsvæsen, hvor vi både udvikler det specialiserede behandling og det nære sundhedsvæsen
- Fastholde regionens position som førende i den sundhedsfaglige udvikling til gavn og glæde for patienterne i regionen og i resten af landet
- Fastlægge profiler og udviklingsspor for regionens hospitaler
- Sætte retning for samarbejdet mellem region, kommuner og praksissektor, herunder også samarbejdet om sundhedsdata

Central sigtelinje i planen: At alle borgere i regionen skal modtage samme høje kvalitet i såvel akut som planlagt behandling.

I forbindelse med udarbejdelse af hospitalsplanen, skal der udarbejdes en analyse af hospitalernes økonomi, der relaterer sig til hospitalets population, befolkningens behov ift. sundhedsydelser, hospitalets profil og relevant aktivitet.

I processen inddrages borgere, patientforeninger, fagpersonale og samarbejdsfora.

Proces for sundheds- og hospitalsplan

Hvad er det Regionsrådet står overfor, når der skal laves en ny sundheds- og hospitalsplan?

- En trykprøvning af vores organisering og samarbejde i det midtjyske sundhedsvæsen:
 - Lever organiseringen og samarbejdet op til de faglige anbefalinger?
 - Lever organiseringen og samarbejdet op til de politiske sigtelinjer og ambitioner?
 - Hvad tænker samarbejdsparter, patienter og fagfolk?

Planer og rammer

- Politiske sigtelinjer
- Regions Midtjyllands målbillede
- Sundhedsplan (2013)
- Hospitalsplan (2008)
- Psykiatriplan (2017)
- Akutplan (2007)
- Plan for akutberedskabet i Nordvestjylland (2010)
- Plan for sundhedsberedskabet og det præhospitale beredskab (2018)
- Specialeplan (2017)
- Praksisplan for almen praksis (2016)
- Akutaftale m/ almen praksis (2012)
- Strategi for Region Midtjyllands rolle i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen" (2017)
- Sundhedsaftale m/ kommuner og almen praksis (ny i 2019)

Hvad er en sundhedsplan?

- Sundhedsloven: Regionsrådet skal i valgperioden udarbejde en samlet plan for tilrettelæggelsen af regionens virksomhed på sundhedsområdet (opbygning og tilrettelæggelse).
- Hensigt med planen: At give de regionale aktører, samarbejdspartnere i kommuner, de alment praktiserende læger og borgere et samlet overblik over den regionale sundhedsplanlægning
- 1. sundhedsplan (2009): Beskrivelse af regionens sundhedstilstand, overordnet organisering, praksissektor, psykiatri, akutindsats, sundhedsaftaler, kvalitet.
- 2. sundhedsplan (2013): En paraply der favner eksisterende planlægningsgrundlag (akutplan, hospitalsplan, fødeplan, psykiatriplan ...). Retningsgivende i form af temaer og fokus på udvalget områder

Indholdsfortegnelse 2009

1	Indledning	7	12.1	Initiativer mod kronisk sygdom	67
2	Pejlemærker for sundhed	8	12.2	Organisering af indsatsen	68
2.1	Pejlemærke 1: Patientforløb – den enkeltes møde med sundhedsvæsenet	9	13	I den sidste tid	70
2.2	Pejlemærke 2: Grænsebrydning i sundhedsvæsenet	10	13.1	Palliativ indsats	70
2.3	Pejlemærke 3: Sundhedsfremme og forebyggelse	13	13.2	Hospice	71
2.4	Pejlemærke 4: Lighed i sundhed	15	14	Ledelses- og styringsgrundlag	73
2.5	Pejlemærke 5: Medarbejderne – den vigtigste ressource	16	14.1	Øvrige strategier for sundhedsområdet	74
2.6	Pejlemærke 6: Sammenhæng mellem psykiatri og somatik	18	15	Oversigt over større planer og strategier på sundhedsområdet	76
3	Sundhedstilstand og forbrug af sundhedsydelser	20	15.1	Øvrigt baggrundsmateriale for sundhedsplanen	77
3.1	Sundhedstilstand i Region Midtjylland	20	16	Oversigt over fora på sundhedsområdet	79
3.2	Forbrug af sundhedsydelser	27	17	Ordforklaringer	83
4	Overordnet organisering af sundhedsvæsenet i Region Midtjylland	30	17.1	Lægefaglige specialer og fagområder	87
4.1	Organisering af ydelser til borgerne	31	18	Stikordsregister	91
4.2	Uddannelse og forskning	32			
5	Praksissektoren	35			
5.1	Borgerens indgang til sundhedsvæsenet	35			
5.2	Initiativer på praksisområdet	38			
6	Hospitaler	41			
6.1	Organisation og aktivitet i hospitalsvæsenet	42			
6.2	Initiativer på hospitalsområdet	47			
7	Når det skal gå hurtigt	50			
7.1	Pakkeforløb for kræft og hjertesygdomme	50			
7.2	Akutberedskab	51			
7.3	Præhospital beredskab	52			
7.4	Sundhedsberedskab	53			
8	Psykiatri	56			
8.1	Behandlingspsykiatrien	56			
8.2	Initiativer i behandlingspsykiatrien	57			
9	Kvalitet til patienterne	59			
9.1	Organisering af kvalitetsarbejdet	60			
9.2	Initiativer på kvalitetsområdet	60			
10	Sundhedsaftaler	62			
10.1	Indhold i Sundhedsaftaler	62			
10.2	Samarbejde om sundhedsaftaler	63			
11	Sunde borgere i en sund region	64			
11.1	Indsats for sundhedsfremme og forebyggelse i regionen	64			
11.2	Forskning og udvikling i sundhedsfremme og forebyggelse	64			
11.3	Samarbejde om sundhedsfremme og forebyggelse	65			
11.4	Jordemodervæsenet	66			
12	Indsats mod kronisk sygdom	67			

Sundhedsplan
for Region Midtjylland 2009

20. maj 2009

Indholdsfortegnelse 2013

Forord	4
Fælles ansvar for sundhed	9
Hovedspor i sundhedsplanen	12
Baggrund og formål	12
Sundhedsplanens opbygning	14
På patientes præmisser	16
På patientens præmisser – hvorfor, hvornår og hvordan?	17
Ligeværdigt møde med borgeren	17
Fælles beslutning om behandling	19
Borgere, patienter og pårørende som medskabere af sundhed	20
Retningen for kommende indsatser	22
Sundhed og sammenhæng – gensidig afhængighed	24
Helhed i forløbet og aktivering af alle relevante ressourcer – samarbejde mellem praksisområdet, hospitaler og kommuner	24
Mere lighed i sundhed – differentieret indsats	27
Fælles populationstilgang i det integrerende sundhedsvæsen	28
Forebyggelse og tidlig opsporing	29
Retningen for kommende indsatser	30
Den bedste kvalitet – hver gang på den rigtige måde	32
Kvalitetsdagsordenen	33
Akutområdet	33
Bæredygtige enheder som understøtter kvaliteten	36
Klinik- og praksisnær forskning og hurtig implementering af den nyeste viden	36
Fra data til handling	37
Retningen for kommende indsatser	38

Hvad er en akutplan?

- Akutplanen har til formål at sikre patienterne hurtig og højt kvalificeret diagnostik og behandling
- Delelement i en hospitalsplan
- Sundhedsstyrelsen udarbejder anbefalinger til den akutte sundhedsindsats

Indhold:

- Baggrund for ændringer i akutberedskabet
- Forudsætninger for akutberedskabet
- Principper for akutberedskabet
- Hospitalerne og det akutte beredskab
 - Profil i dag
 - Profil fremover
 - Bygningsmasse
 - Den præhospitale indsats

Akutplanen i 2007 indeholdt omfattende ændringer i akutstrukturen

- Etablering af fælles akutmodtagelser
- Den akutte patient skal mødes af specialister
- Mulighed for tværfaglig diagnosticering
- Sammenhæng mellem akut somatisk og akut psykiatrisk behandling
- Uddannelse af akutmedicinere og akutsygeplejersker
- Etablering af akutklinikker
- Tættere samarbejde mellem vagtlægefunktion og akutmodtagelse
- Visiteret adgang via almen praksis
- En indgang for de akutte patienter – også for almen praksis

Hvad er en hospitalsplan?

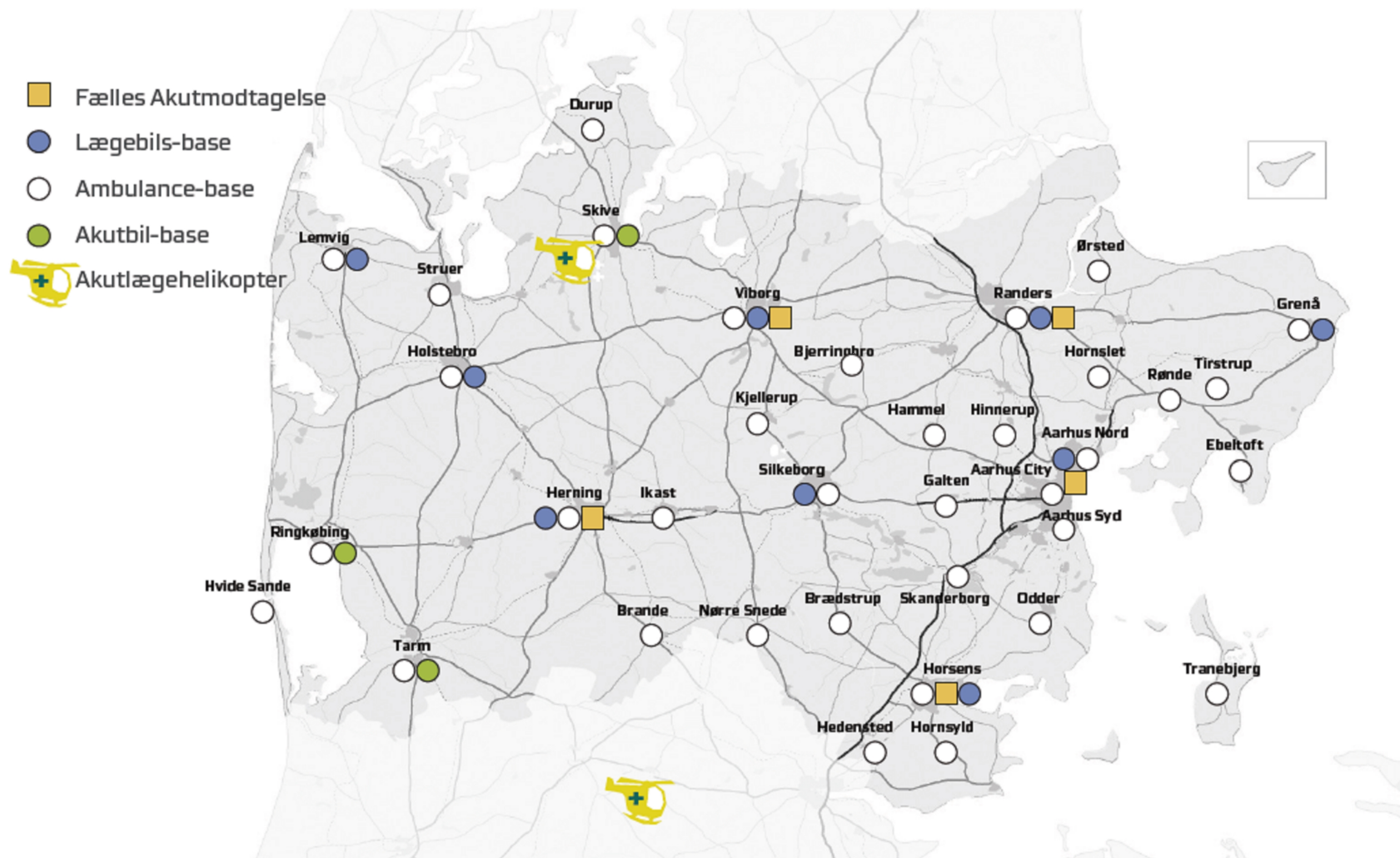
Udstikker retningen for fremtidens somatiske hospitalsvæsen

Indhold:

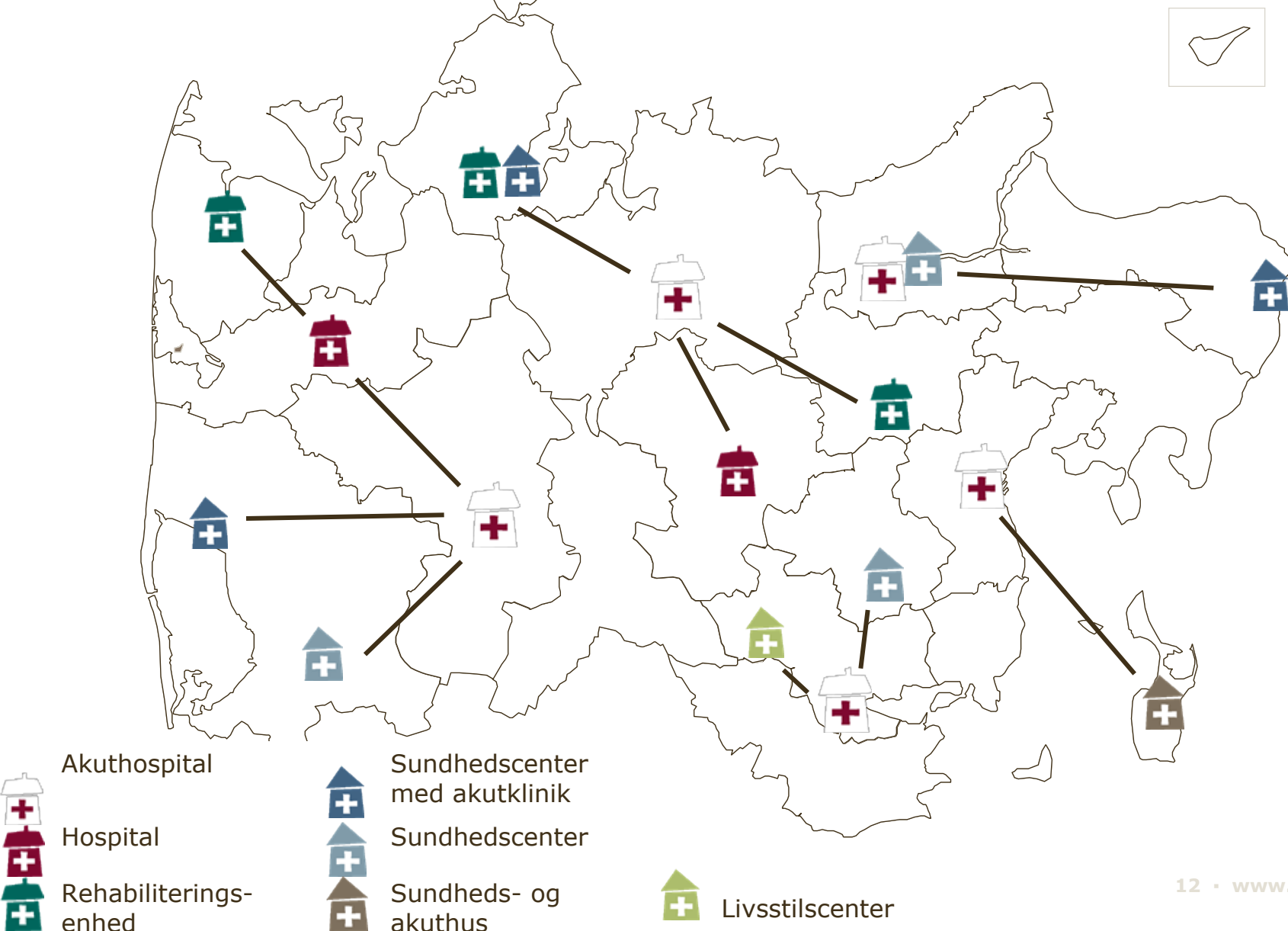
- Rammer og udfordringer for hospitalsplanlægningen
- Akutbetjening
- Organisering af hospitalsvæsenet
 - Højtspecialiserede funktioner
 - hovedfunktioner
 - optageområder
- Nærfunktioner
- Hospitalernes faglige profiler
- Fordelingen på specialeniveau
 - Kirurgiske
 - Medicinske
 - Kvinde-barn
 - Øvrige
 - Tværgående

Det præhospitale beredskab og akuthospitaler i Region Midtjylland

Hospitaller og sundhedscentre

Hvad er en psykiatriplan?

Udstikker retningen for, hvordan regionens tilbud til og samspil med mennesker med psykiatiske sygdom skal udvikle sig i de kommende år.

Indhold:

- Baggrund og vision
- Udfordringer i psykiatrien
- Strategi for udviklingen
 - Øget patientinddragelse
 - Behandling af høj kvalitet
 - Flere sunde leveår
 - Styrket indsats for kronikere og ældre patienter
 - Bedre sammenhængende patientforløb
 - Hurtig udredning og behandling
 - Forbedret overlevelse og patientsikkerhed
 - God økonomi og relevant aktivitet

Krav og rammer udefra

- Patientrettigheder:
 - Kræft og hjertepakker
 - Udrednings- og behandlingsret
 - Tvang i psykiatrien

- Nationale udmeldinger:
 - Specialeplan
 - anbefalinger vedrørende akutområdet
 - Integration af den kommunale sundhedsindsats i det akutte system
 - Danne grundlag for arbejdet på de nye akutsygehuse og akutmedicinere
 - Samspillet mellem somatik og psykiatri
 - Budgetaftaler fra år til år
 - Puljer med særlige fokusområder – fx sammenhængende sundhedsvæsen

Eksempel på ydre rammer: Nøgletal for specialeplanlægning

Hovedfunktioner

Ca. 90%

Specialfunktioner

Ca. 10%

36 specialer
ca. 1.000 specialfunktioner

Regionsfunktioner

1-3 hospitaler pr. region

Højt specialiserede funktioner

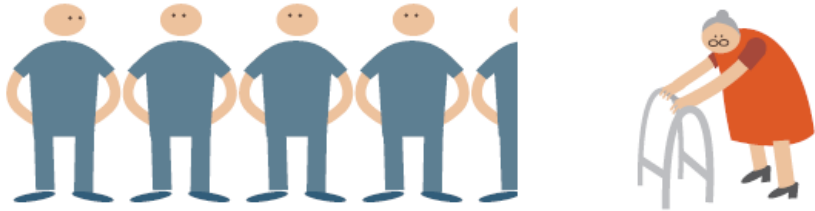
1-3 hospitaler i Danmark

Hvad er specialeplanlægning?

- Specialeplanen definerer, hvilke specialfunktioner, der kan varetages på hvilke hospitaler i Danmark
- Sundhedsstyrelsen udmelder specialeplanen på baggrund af specialevejledninger og i dialog med og ansøgninger fra regioner og privathospitaler

2000 4,3 BORGERE MELLEM 18 OG 64 ÅR PR.BORGER OVER 65 ÅR

2016 3,2 BORGERE MELLEM 18 OG 64 ÅR PR.BORGER OVER 65 ÅR

2026 2,8 BORGERE MELLEM 18 OG 64 ÅR PR.BORGER OVER 65 ÅR

2036 2,3 BORGERE MELLEM 18 OG 64 ÅR PR.BORGER OVER 65 ÅR

Kilde: Baseret på tal fra "Fem megatrends der udfordrer fremtidens sundhedsvæsen", Højgaard & Kjellberg, KDRA (2017)

Den demografiske udvikling

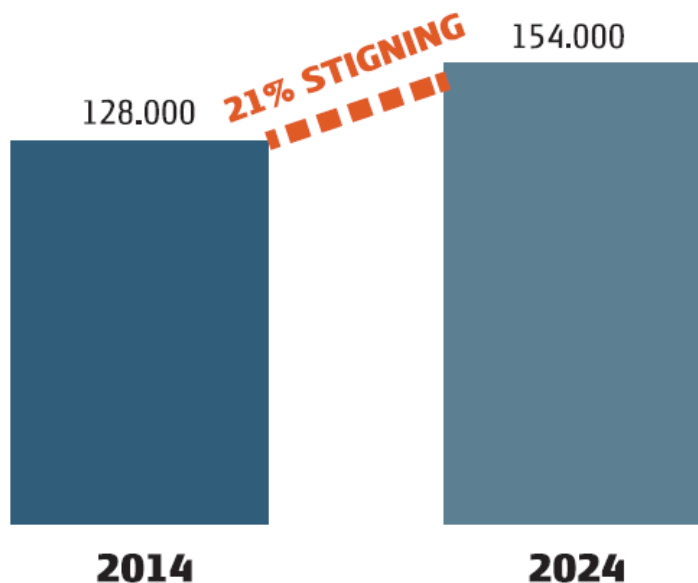
Færre i den arbejdsdygtige alder og flere ældre

- Stort pres på den offentlige sektor
- Massiv mangel på arbejdskraft
- Knappe ressourcer

Flere kronikere og multisygdom

PERSONER DER LIDER AF MERE END ÉN KRONISK SYGDOM

Fremskrevet vækst

PERSONER MED FLERE KRONISKE SYGDOMME ER DYRE:

SUNDHEDSUDGIFTERNE ER
11 X STØRRE

for patienter med 3 eller flere kroniske sygdomme
sammenlignet med en patient uden kronisk sygdom

GENINDLÆGGELSESRATEN ER
5-12 X STØRRE

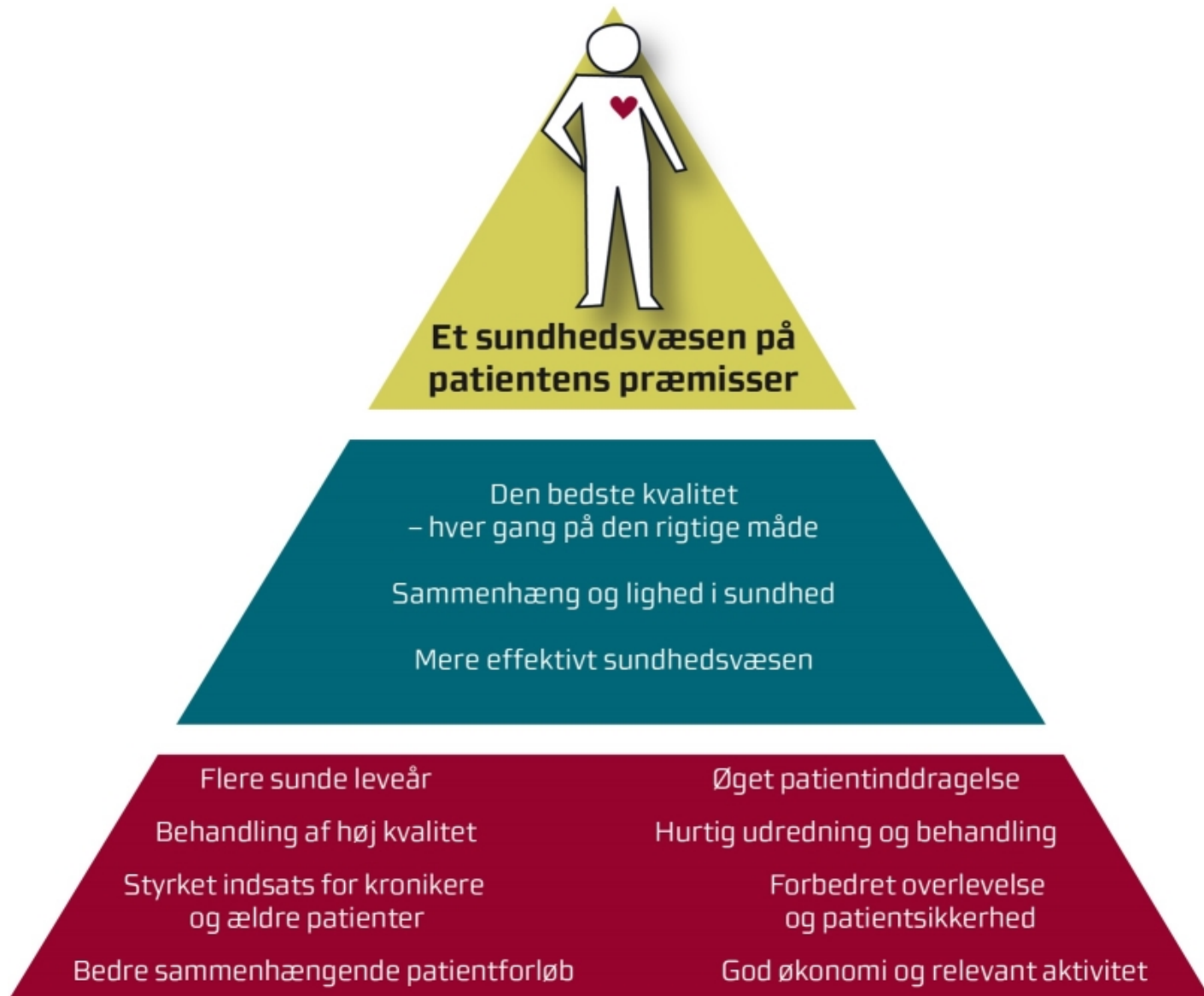
for patienter med hhv. 2 og 3+ kroniske sygdomme
sammenlignet med patienter uden kronisk sygdom

Kilde: Baseret på tal fra "Fem megatrends der udfordrer fremtidens sundhedsvæsen", Højgaard & Kjellberg, KORA (2017)

Særlige udfordringer i RM

- Generelt presset økonomi
- Byggeri – store behov, få midler
- Geografisk stor region, og skævt fordelt befolkning
- Fordeling af speciallæger på tværs af hospitalerne
- Bemanding af almen praksis uden for byerne
- Mange kommunale samarbejdsparter
- Fælles aftaler vs det kommunale selvstyre og klyngesamarbejde
- Strategiske barrierer for samarbejde mellem Region, Kommuner og Almen praksis:
 - Data/Jura
 - Økonomi

Styringsparadigme

Regionsrådets 10 politiske sigtelinjer

- Et sundhedsvæsen på patientens præmisser
- Tryghed - er både nærhed og specialisering
- Et stærkt universitetshospital i højeste internationale klasse
- Sammen om borgernes sundhed
- En region i balance
- Øget anvendelse af teknologi og digitalisering
- En arbejdsplads med godt arbejdsmiljø og arbejdsglæde
- Region Midtjylland går forrest i bæredygtig udvikling og grøn omstilling
- En region med et levende kulturliv
- Region Midtjylland i sundt samspil med den private sektor

Plangrundlaget og den nye sundheds- og hospitalsplan: Spørgsmål til drøftelse

- Er nogle af de politiske pejlemærker særligt vigtige?
- Er der dilemmaer?
- Hvad er den vigtige udvikling, der skal drives / fokuseres på?
- Hvilket politisk ambitionsniveau er der for den kommende sundheds- og hospitalsplan